

30. 11. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Určení otcovství po rozvodu, od kterého neuplynulo 300 dní

Kdo je právně rodičem dítěte, které se narodí do tří set dnů od právní moci rozsudku o rozvodu s bývalým manželem? Kdo je zapsán v rodném listě? A jak docílit určení biologického otce namísto bývalého manžela či manžela?

Případů, kdy rodiče řeší tuto otázku, přibývá. Rozvody nejsou jednoduchou záležitostí a k formálnímu rozvodu může dojít po více než roce od podání návrhu na rozvod, a to i za situace, kdy už je na cestě dítě, které má manželka či bývalá manželka s novým mužem. Ze zákona nastává právní fikce, že otcem dítěte je bývalý manžel.

Mnozí rodiče ani netuší, že tato fikce existuje a ke svému úžasu zjistí tuto velmi nepříjemnou věc až v porodnici. Mezi touto fikcí zasáhnutými lidmi pak kolují rady, jak situaci řešit, a to souhlasným prohlášením před narozením dítěte, notářským zápisem rodičů, svatbou apod. Tyto rady však jen značně věc zkomplikují, neboť nemají právní základ a nakonec věc nezbude než řešit soudně.

Jak situaci prakticky řešit?

S ohledem na vysokou rozvodovost, která v dnešní době nadále roste, dále na fakt, že před samotným rozvodem rodičů musí být provedeno řízení o úpravě poměrů k nezletilým dětem pro dobu před a po rozvodu, z časových důvodů mnohdy není možné, aby se za otce dítěte narozeného do pozdějšího vztahu mohl považovat skutečný biologický otec dítěte.

Právní úprava, kterou zavedl nový občanský zákoník tyto situace zohledňuje a připouští skutečnost, že ve velkém počtu případů je otec dítěte někdo jiný než manžel matky. Občanský zákoník umožňuje, aby právní rodičovství odpovídalo faktickému stavu biologického rodičovství, a to bez nutnosti rodičů podstoupit časově i finančně nákladné řízení o popření první domněnky otcovství (§ 785 a násl.). Úprava je obsažena v ustanovení § 777 ObčZ, které stanovuje, že narodí-li se dítě v době mezi zahájením řízení o rozvodu manželství a třístým dnem po rozvodu manželství, a manžel, popřípadě bývalý manžel matky prohlásí, že není otcem dítěte, zatímco jiný muž prohlásí, že je otcem dítěte, má se za to, že otcem je tento muž, připojí-li se matka k oběma prohlášením.

To znamená, že souhlasným prohlášením matky, matrikového otce (bývalého manžela) a jiného muže (tzv. domnělého otce) je možné vytvořit domněnku, která bude tomuto domnělému otci svědčit. O návrhu rozhoduje soud.

Zde pozor, návrh lze podat nejpozději do uplynutí jednoho roku od narození dítěte. K určení otcovství k dítěti nemůže dojít dříve, dokud nenabude právní moci rozhodnutí o rozvodu manželství. Pokud je podán návrh dříve, než bude manželství rozvedeno, soud řízení přeruší.

Obsah návrhu

Souhlasné prohlášení musí obsahovat:

- prohlášení manžela matky, resp. bývalého manžela matky o tom, že není otcem dítěte
- prohlášení jiného muže - biologického otce, že je otcem dítěte
- prohlášení matky, že se k oběma výše uvedeným prohlášením připojuje, tedy že souhlasí s tím, že bývalý manžel není otcem dítěte a otcem dítěte je muž, který se za otce prohlásil.

Místně příslušný je obecný soud nezletilého. Soud pozve všechny účastníky k ústnímu jednání a všechny tři vyslechne. Řízení je krátké, soud nepotřebuje znát historii vztahu, důvody rozpadu ani prokazovat okolnosti početí, ale vyslechne si účastníky pro to, aby potvrdili, že návrh obsahuje správně jejich stanovisko. Placení soudního poplatku je v tomto řízení teoreticky sporné, nicméně za současného stavu soudy soudní poplatky nevybírají.

Rozhodnutí soudu a matrika

Nejdůležitějším krokem po ukončení řízení u soudu je přepis rodného listu dítěte. Matrika na základě první domněnky nejdříve automaticky do rodného listu zapíše bývalého manžela a je ochotna rodný list přepsat pouze po předložení listiny od soudu dle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. [301/2001](#) Sb., o matrikách. Matriční úřady zapisují údaje do matriky na základě rozhodnutí o určení rodičovství, změny v matriční knize se pak provádějí na základě veřejných listin nebo jiných listin, stanoví-li tak zákon o matrikách. Touto listinou je soudní protokol, ve kterém je souhlasné prohlášení všech zúčastněných zaznamenáno.

Pokud jedna strana nesouhlasí?

Záleží na tom, který účastník nesouhlasí a jaký je jeho motiv. Často se matky bojí, že jejich manžel bude dělat problémy. Není tomu tak, brzy si manželé a bývalí manželé uvědomí, že nechtějí být zapsáni v rodném listě u cizího dítěte, nechtějí se vystavovat vyživovací povinnosti a mít dědice. Nový muž - biologický otec, pokud by nesouhlasil, podá manžel a matka návrh na popření otcovství a návrh na určení otcovství, soud nařídí DNA testy a otcovství určí. A konečně, pokud by nesouhlasila matka? Lze opět popřít otcovství, po něm domnělý otec podá návrh na určení otcovství. Řešení jsou. Až na jednu výjimku případu, a to, pokud by manžel (bývalý manžel) a matka nesouhlasili. Dítě bude mít otce, domnělý otec nemá možnost se otcovství domoci. Toto je však jiná problematika.

Jednoduchý vzor, který by mohly strany pro soud použít.

Vzor

Příslušný soud

V _____ dne __.2017

Otec:

Matka:

Bývalý manžel:

Nezl:

Návrh na určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů dle ust. § 777 Občanského zákoníku a § 416 ZŘS

Přílohy:

Plná moc advokáta

Rozsudek o rozvodu č.j. vydaný _____ soudem - kopie

Rodný list nezletilého - kopie

I.

Dne ____ . 2017 se narodil nezl. Vzhledem k tomu, že se nezl. narodil v době, kdy neuplynulo tři sta dní od rozvodu manželství, všichni účastníci řízení souhlasně prohlašují, že:

bývalý manžel není otcem nezl. syna

domnělý otec je otcem nezl. syna

matka se připojuje k oběma prohlášením.

Zároveň rodiče žádají o určení příjmení nezl. synovi po otci - ____ . A toto oznámit příslušnému matričnímu úřadu.

Důkaz: výslech účastníků

II.

Na základě výše uvedeného všichni účastníci navrhují, aby Soud vydal tento

r o z s u d e k:

I. Určuje se, že X, nar. __ je otcem nezl., nar.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

X

Y

Z

JUDr. Eva Ondřejová, LL.M., PhD.,
advokátka

Bohdan Chrenovský,
paralegal

[Advokátní kancelář ONDŘEJOVÁ](#)

Příčná 8
110 00 Praha 1

Tel: +420 777 086 287
e-mail: eva.ondrejova@ondrejova.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)